

AZOTAN DIDECYLODIMETYLOAMONIOWY - TWORZENIE JONÓW SOLWATOWANYCH W OBECNOŚCI PAR JONOWYCH I WŁAŚCIWOŚCI SPEKTRALNE TYCH INDYWIDUÓW

Natalia GUTOWSKA¹, Ewa KRYSTKOWIAK¹, Adam
ŁUKASZEWICZ², Mariusz KOT³, Jacek NAWROCKI¹, Juliusz
PERNAK³, Andrzej MACIEJEWSKI^{1,2}

¹Wydział Chemii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań

²Centrum Badawcze Ultraszybkiej Spektroskopii Laserowej, UAM, Poznań

³Zakład Technologii Chemicznej, Politechnika Poznańska, Poznań

e-mail: n.gutowska@wp.pl

Azotan (V) didecyloдимetyloamoniowy ([DDA][NO₃]) po starannym oczyszczeniu jest substancją bezbarwną. Zawiera jednak wiele absorbujących i emitujących zanieczyszczeń, których nie udaje się usunąć stosując nawet najbardziej staranne metody oczyszczania. Do badania własności absorpcyjnych i emisyjnych [DDA][NO₃], szczególnie widm absorpcji, emisji oraz wydajności kwantowej emisji φ_E , zastosowano układ HPLC z detektorami absorpcyjnym i emisyjnym. Stosując tę metodę uzyskano dobry rozdział [DDA][NO₃] od zanieczyszczeń. Zmierzone widmo absorpcji [DDA][NO₃] posiada wyraźne dwa pasma: krótkofalowe o $\lambda^{\max} \sim 210$ nm i długofalowe o $\lambda^{\max} \sim 303$ nm. [DDA][NO₃] wykazuje słabą emisję, a maksimum pasma leży przy $\lambda \sim 370$ nm. Wyznaczona wydajność kwantowa emisji (względem siarczanu chininy o $\varphi_E = 0,52$) jest bardzo mała i wynosi $\varphi_E \sim 10^{-5}$.

Badania [DDA][NO₃] przeprowadzone w szerokim zakresie stężeń (10^{-2} – 10^{-5} mol dm⁻³) pozwoliły stwierdzić, że obok par jonowych (PJ) obecne są także jony solwatowane (JS). Ustalono, że wraz z obniżaniem stężenia [DDA][NO₃] znacznie zmniejsza się zawartość PJ, natomiast zwiększa się ilość JS. Porównanie chromatogramu absorpcyjnego i emisyjnego pozwala stwierdzić, że JS mogą emitować promieniowanie. Choć widma absorpcji w całym zakresie czasów retencji PJ są bardzo podobne, to emisję obserwuje się jedynie w początkowym zakresie czasów retencji. Świadczy to o tym, że PJ obecne w próbce mają istotnie różne właściwości.

Wyniki badań uzyskano dzięki zastosowaniu układu HPLC sprzężonego ze spektrofotometrem i spektrofluorymetrem.